

BESLUTSFÖRSLAG

**Yttrande till kammarrätten i mål angående
Skolinspektionens beslut att godkänna Föreningen
islamiska skolan som huvudman för grundskola,
förskoleklass och fritidshem**

Kommunstyrelsen föreslås besluta:

Avge yttrande till kammarrätten enligt upprättat förslag.

Datum

2017-12-11

Malin Carlsson

Kommunalråd

Datum

2017-12-11

Annette Carlson

Kommunalråd

- Tillstyrkes
- Alternativt förslag

Diarienummer: KS 2016-00197 611

Programområde: 3

Handläggare: Dan Persson, Torbjörn Alfredsson

Datum

2017-12-06

Magnus Widén

Ekonomichef

Yttrande till kammarrätten i mål angående Skolinspektionens beslut att godkänna Föreningen islamiska skolan som huvudman för grundskola, förskoleklass och fritidshem

Förslag till beslut

Avge yttrande till kammarrätten i Stockholm enligt upprättat förslag.

Ärendet i sammanfattning

Efter att Kommunen överklagat Skolinspektionen beslut att godkänna Föreningen islamska skolan i Göteborg ("Föreningen") som huvudman för grundskola, förskoleklass och fritidshem beslutade förvaltningsrätten i dom den 7 juni 2017 att avslå överklagandet.

Kammarrätten har efter att Kommunen överklagat förvaltningsrättens dom meddelat prövningstillstånd. Kommunen har nu beretts tillfälle att yttra sig över det som Skolinspektionen respektive Föreningen anfört till kammarrätten med anledning av Kommunens överklagande.

Kommunen har i yttrandet till Skolinspektionen, i överklagandet och yttrande till förvaltningsrätten samt i överklagandet till kammarrätten begärt att Föreningens ansökan ska avslås. Som grund för detta har Kommunen anfört och argumenterat utifrån att Föreningens eventuella etablering skulle motverka de satsningar på integration som görs inom kommunen och att segregationen mellan skolorna i kommunen skulle öka. Med denna bakgrund har Kommunen vidare gjort gällande att effekterna av den aktuella friskoleetableringen ska bedömas som negativa för såväl eleverna som den del av skolväsendet som anordnas av Kommunen enligt vad som avses i skollagen.

Ett förslag till yttrande har utarbetats genom vilket Kommunen slutför sin talan genom att vidhålla och hänvisa till det som redan anförts i ärendet till Skolinspektionen, förvaltningsrätten och kammarrätten.

Beslutsunderlag

1. Förslag till yttrande
2. Skolinspektionens yttrande till kammarrätten
3. Föreningens yttrande till kammarrätten
4. Kommunens överklagande till kammarrätten
5. Förvaltningsrättens dom den 7 juni 2017 i mål nr 24009-16

6. Kommunens yttrande till förvaltningsrätten
7. Kommunens överklagande till förvaltningsrätten
8. Skolinspektionens beslut
9. Kommunens yttrande till Skolinspektionen

Malin Carlsson
Kommunalråd

Magnus Widén
Ekonomichef

Kammarrätten i Stockholm
kammarrattenistockholm@dom.se

Mål nr 4064-17; Borås Stad ./ Skolinspektionen m.fl.

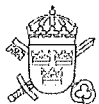
Kommunen vidhåller de grunder och det som anförts i övrigt i yttrande till Skolinspektionen (bilaga 1), i överklagande och yttrande till förvaltningsrätten (bilaga 2 och 3) samt i överklagande till kammarrätten (bilaga 4) och överlämnar därmed målet för kammarrättens avgörande.

KOMMUNSTYRELSEN

Ulf Olsson

Kommunstyrelsens ordförande

Mål nr. 4064-17	Rotel 054
--------------------	-----------

Anges vid kontakt med kammarrätten

Stadsjurist Karin Adamsson
Borås stad
501 80 Borås

310-2016:6240

Borås Stad ./ Skolinspektionen m.fl.
angående **Tillstånd att bedriva fristående skola**

Du får tillfälle att **senast den 5 december 2017** komma in till domstolen med ett skriftligt yttrande över bifogade skrivelser, aktb. 12+15 och att inom samma tid också slutföra talan i målet.

Om du inte yttrar dig inom den angivna tiden kan målet ändå komma att avgöras.

Domstolen tar gärna emot inlagor via e-post. Handlingar som skickas via e-post behöver inte skickas på annat sätt. Kom ihåg att ange målnumret 4064-17.

Anette Söderlund
Telefon 08-561 693 80

Diarienumr	Diarietjänstbeteckn
BORÅS STAD	
2017 -11- 22	
Kommunstyrelsen	

Dok.Id 417588

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2302 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 5	08-561 690 00 E-post: kammarrattenistockholm@dom.se www.kammarrattenistockholm.domstol.se	08-14 98 89	måndag – fredag 08:00–16:00

2017-11-02
Dnr 310-2016:8564
1 (2)

Kammarrätten i Stockholm
103 17 Stockholm
Avdelning 05

KAMMARRÄTTEN
I STOCKHOLM

Ink. 2017 -11- 02

Målnr.
Aktbil

4064-17
12

Yttrande i mål nr 4064-17, Borås kommun ./ Skolinspektionen angående tillstånd att bedriva skola

Skolinspektionen har förelagts att svara på Borås kommuns överklagande av Förvaltningsrätten i Stockholms dom den 7 juni 2017 i mål nr 24009-16 (aktbilaga 1).

Borås kommun (kommunen) menar i sitt överklagande bl.a. att det utifrån Föreningen islamska skolan i Göteborgs stadgar och marknadsföring är tydligt att föreningens avsikt är att rikta den tänkta skolverksamheten mot barn till muslimska föräldrar, även om inget tyder på att skolan inte skulle vara öppen för alla. Kommunen anser att etableringen inte är förenlig med det arbete som bedrivs i kommunen för ett integrerat samhälle. Kommunen anför även att föräldrar till barn i fristående skolor har högre utbildningsbakgrund än föräldrar till barn i kommunala skolor och att det därmed finns anledning att anta att en etablering av en fristående skola medför att segregationen mellan skolor ökar och att den effekten är långvarig.

Av Kammarrätten i Stockholms dom den 18 december 2015 i mål nr 3421-15 framgår att enbart en befarad risk för ökad segregation, utifrån vad kommunen anser erfarenhetsmässigt inträffar vid etablering av friskolor, inte kan utgöra påtagliga negativa följder.

Skolinspektionen finner inte att vad kommunen anför, om att den aktuella friskoleetableringen skulle vara oförenlig med det arbete som bedrivs i kommunen för ett integrerat samhälle, utgör sådana påtagliga negativa följder som avses i 2 kap. 5 § skollagen (2010:800).

Vidare anser Skolinspektionen att kommunens jämförelse mellan kommunala och fristående skolor när det gäller föräldrars utbildningsbakgrund och antagande om ökad segregation vid etablering av en fristående skola inte kan utgöra sådana omständigheter som medför påtagliga negativa följder.

Skolinspektionen

Yttrande

2017-11-02

Dnr 310-2016:8564

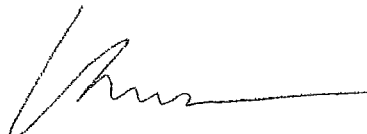
2 (2)

Skolinspektionen anser sammanfattningsvis att överklagandet ska avslås.

På Skolinspektionens vägnar

Christina Ridderman Karlsson
Enhetschef

Annica Gulliksson
Jurist

KAMMARRÄTTEN
I STOCKHOLM

Ink. 2017 -11- 20

Målnr.
Aktbil

4067-17

15

Svar på föreläggande i mål nr. 4067-17 Rotel 054

Borås stad ./ **Föreningen Islamiska Skolan i Göteborg**

Som ombud för Föreningen Islamiska Skolan i Göteborg (härefter benämnd "Föreningen"), vilken förelagts att yttra sig över aktbilaga 1 i rubricerat mål, får jag härmed anföra följande.

1 INSTÄLLNING TILL BORÅS STADS YRKANDE

1.1 Föreningen bestrider Borås stads (härefter benämnd "Kommunen") yrkande och yrkar att Kammarrätten ska fastställa den överklagade domen.

2 GRUNDER

2.1 Godkännande att bedriva fristående skolverksamhet ska lämnas enligt 2 kap 5 § skollagen om den enskilde har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen och utbildningen inte innebär påtagliga negativa följder på lång sikt för eleverna eller för den del av skolväsendet som anordnas av det allmänna i den kommun där utbildningen ska bedrivas.

2.2 Att Föreningen har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen har redan fastslagits av såväl domstolen som Skolinspektionen. Vad rätten har att pröva i förevarande mål är således endast huruvida utbildningen innebär påtagliga negativa följder på lång sikt för eleverna eller för den del av skolväsendet som anordnas av det allmänna i den kommun där utbildningen ska bedrivas.

2.3 Kommunen hänvisar i sitt överklagande till Borås stads styrdokument *Program för ett integrerat samhälle* där det anges att varje kommunal skola ska verka för en särprägel som lockar elever från hela kommunen att välja den skolan. För det första anger ordalydelsen i det aktuella styrdokumentet att det avser varje *kommunal*

WISTRAND

skola, varför skrivningen inte torde vara relevant avseende skolor med privat huvudman. För det andra framgår det inte om och i så fall på vilka grunder Kommunen anser att Föreningens planerade skola inte skulle verka för en särprägel som lockar elever från hela kommunen att välja den skolan.

- 2.4 Enligt vad Föreningen tidigare anfört i sitt yttrande till förvaltningsrätten innebär profileringen som islamisk skola inte i sig att skolan enbart tilltalar en homogen grupp människor med samma bakgrund. Otvivelaktigt innebär det istället att diversifiering av bakgrunder/etniciteter möjliggörs. Av yttrandets bilaga 4 framgår att det i Föreningens skolor i Göteborg finns elever med bakgrund från 20 olika länder i tre världsdelar och med sexton olika modersmål. Det har följaktligen blivit en mötesplats för elever med vitt skilda bakgrunder. Det är sannolikt att samma diversifiering skulle uppkomma även i Borås. Att eleverna delar samma världsreligion kan knappast anses som en negativ faktor i och för sig.
- 2.5 Föreningen har för avsikt att profilera sig som en islamisk skolverksamhet, men Föreningen vill framhålla att elevens trosuppfattning inte är en förutsättning för att antas till skolan. Skolans religiösa anknytning bör snarare ses som ett tillvägagångssätt att påkalla öppenhet och samförstånd trots skillnader.
- 2.6 Vidare gör Kommunen i sin överklagan gällande att etablering av fristående skolor rent generellt ökar segregeringen, mot bakgrund av att majoriteten av föräldrar till barn i fristående skolor har högre utbildningsbakgrund än föräldrar till barn i kommunala skolor.
- 2.7 Föreningen antar att Kommunen grundar detta på generaliserande antaganden om att skolor med privat huvudman tilltalar individer utan socioekonomisk utsatthet. Föreningen menar dock att dessa antaganden inte kan appliceras på Föreningens skolverksamhet och att Föreningens etablering i Borås istället kommer att främja integrationen genom att möjliggöra för elever att förbättra sina studieresultat. Många av de föräldrar som visat intresse för den planerade skolan bor i socioekonomiskt utsatta områden.
- 2.8 Av erfarenhet från sin verksamhet i Angered i Göteborgs kommun (Römosseskolan) vet Föreningen att den har möjlighet att lyfta elever från socioekonomiskt utsatta områden med stora utmaningar, bl.a. i form av bristande kunskaper i svenska språket, till skolresultat som ligger märkbart över de som uppnås av elever i närliggande skolor. Föreningens skolverksamhet har alltså fungerat som en språngbräda för lyckad integration i det svenska samhället för sina elever och många av Föreningens tidigare skolelever har gått vidare till eller är färdigutbildade vid högre utbildning som bl.a. läkar-, tandläkare- och apotekarprogrammen samt vid Chalmers. Det finns enligt Föreningens uppfattning all anledning att utgå ifrån att

WISTRAND

även Föreningens planerade skolverksamhet i Borås skulle komma att underlätta sina elevers integration i det svenska samhället.

- 2.9 I Kommunens styrdokument *Program för ett integrerat samhälle* anges att "Ett arbete är det viktigaste för att komma in i samhällslivet. Förberedelser för arbetslivet genom språkundervisning och samhällsinformation är därför prioriterade i integrationsarbetet.". Föreningen har stor erfarenhet av att, inom ramen för sin skolverksamhet, förbereda elever med utländsk härkomst för arbetslivet och har även erfarenhet och kunskaper som krävs för att på ett effektivt sätt informera elevers utländska föräldrar om svensk skollagstiftning och det svenska skolväsendet.
- 2.10 Det faktum att det finns en kristen friskola etablerad inom Kommunen (huvudman för skolan är stiftelsen Anden & Ordet med organisationsnummer 864501-5697) torde även utgöra en omständighet som indikerar att ett godkännande av en skola med islamsk profilering är påkallat för att säkerställa integration och delaktighet för alla invånare i Kommunen.
- 2.11 I Kammarrättens dom med mål nr. 3421-15 anges en förutsättning för att en ansökan om huvudmannaskap ska kunna vägras krävs att kommunen pekat på konkreta omständigheter som sannolikt medför en sådan ur elevperspektivet negativ följd av etableringen i det enskilda fallet, t.ex. på vilket sätt en etablering på den aktuella platsen skulle motverka kommunens integrationsarbete i övrigt till nackdel för de berörda eleverna. Kammarrätten skriver i domskälen att enbart en befarad risk för ökad segregation från kommunens sida, utifrån vad kommunen anser erfarenhetsmässigt inträffar vid etablering av friskolor, kan därmed inte föranleda att ansökan avslås i det enskilda fallet. Föreningen anser mot bakgrund av det ovanstående att Kommunen ej gjort sannolikt att etableringen skulle medföra sådana påtagliga negativa följder som avses i 2 kap 5 § skollagen.

Göteborg den 20 november 2017

Ida Dahlborg

Advokat

E-post: ida.dahlborg@wistrand.se

Datum
2017-06-27

Kammarrätten i Stockholm
Skickas till:
Förvaltningsrätten i Stockholm
115 76 Stockholm
Skickas även via e-post till
förvaltningsrattenistockholm@dom.se

ÖVERKLAGANDE

KLAGANDE

Borås Stad
212000-1561
501 80 Borås

MOTPART

1. Föreningen islamska skolan i Göteborg
855102-1952
Kanelgatan 38
424 39 Angered

2. Skolinspektionen
Box 23069
104 35 Stockholm

SAKEN

Godkännande av huvudman för förskoleklass, grundskola årskurs 1-9 och fritidshem i Borås enligt skollagen (2010:800).

ÖVERKLAGAD DOM

Förvaltningsrättens i Stockholm dom den 7 juni 2017, mål nr 24009-16.

YRKANDE

Kommunen yrkar att Kammarrätten ska meddela prövningstillstånd samt, med ändring av Förvaltningsrättens dom, avslå Föreningen islamska skolan i Göteborgs (härefter "Föreningen") ansökan om att bli godkänd som huvudman för förskoleklass, grundskola årskurs 1-9 och fritidshem i Borås.

GRUNDER M.M

Kommunen vidhåller vad som framförts i yttrande till Skolinspektionen och i överklagande till Förvaltningsrätten och vill därtill särskilt åberopa följande.

Det går inte att bedöma utifrån domskälen i Förvaltningsrätten hur domstolen beaktat de sakargument som kommunen framfört. Det anges endast att de omständigheter som kommunen anför inte visar på konkreta omständigheter som medför en ur elevperspektiv negativ följd av Föreningens etablering samt att kommunen inte gjort sannolikt att Föreningens etablering skulle medföra sådana bestående och påtagliga negativa följder som avses i skollagen.

Kommunen gör gällande att de effekter av den aktuella friskoleetableringen ska bedömas som påtagligt negativa för eleverna och för delen av skolväsendet som anordnas av kommunen i enlighet med 2 kap. 5 § skollagen.

Enligt Borås stads styrdokument *program för ett integrerat samhälle* ska varje kommunal skola verka för en särprägel som lockar elever från hela kommunen att välja den skolan. Därigenom får skolorna naturligt en kulturell mångfald. Såsom framförts tidigare finns det inget som tyder på att skolan inte skulle vara öppen för alla men utifrån Föreningens stadgar och marknadsföring är det tydligt att Föreningens avsikt är att rikta den tänkta skolverksamheten mot barn till muslimska föräldrar. Med hänsyn till ovan är etableringen således inte förenlig med det arbete som bedrivs i kommunen för ett integrerat samhälle.

I förevarande fall är det för kommunen inte känt var Föreningen tänkt att etablera sig, varför mer konkreta omständigheter än de som angetts, exempelvis hur det påverkar en viss del av kommunen eller viss skolenhet, inte kan anges. De omständigheter som kommunen åberopat ska således bedömas som tillräckligt konkreta omständighet som visar påtagligt negativa följder för eleverna och skolväsendet som anordnas av kommunen. Förvaltningsrätten framhåller att det av förarbeten framgår att prövningen ska utgå från ett elevperspektiv och att en helhetsbedömning ska göras. Kommunen anser att de omständigheter som framförts utgör en sådan helhetsbedömning.

Föräldrars utbildningsbakgrund påverkar elevers prestationer i skolan och i en jämförelse mellan kommunala skolor och fristående skolor i Kommunen framgår att föräldrar till barn i fristående skolor har högre utbildningsbakgrund än föräldrar till barn i kommunala skolor. Det finns därmed anledning att anta att en etablering av en fristående skola medför att segregationen mellan skolor ökar. Den effekten är långvarig, i vart fall långt längre än fem år.

SKÅL FÖR PRÖVNINGSTILLSTÅND

Det finns skäl för annan utgång i målet. Förvaltningsrätten framhåller att negativa pedagogiska och ekonomiska följder på grund av integration kan innebära sådana påtagligt negativa följder för eleverna eller för skolväsendet i kommunen som anges i skollagen. Enligt förvaltningsrättens bedömning har kommunen dock inte visat på konkreta omständigheter som medför en ut elevperspektiv negativ följd av föreningens etablering. Det kan inte utläsas av domskälen hur Förvaltningsrätten har resonerat avseende de sakargument och de konkreta omständigheter som kommunen har anfört. I mål 3421-15 uttalar Kammarrätten att konkreta omständigheter kan vara exempelvis på vilket sätt etableringen motverkar kommunens integrationsarbete i övrigt till nackdel för de berörda eleverna. De omständigheter som kommunen anfört är hänförliga till kommunens integrationsarbete och det har anförts sakargument för varför en etablering av föreningen motverkar de satsningar på integration som görs inom kommunen och på vilket sätt det skulle vara till nackdel för eleverna. Det finns därmed stor anledning att få frågan prövad och ett vägledande uttalande.

Borås

Karin Adamsson
Vikarierande Stadsjurist

karin.adamsson@boras.se
Tel. 0734-327948

Fullmakt bifogas

§ 601

2016/KS0705 002

Fullmakt för stadsjurister

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar på förslag av kommunalrådet Ulf Olsson (S):

Stadsjuristerna Lars-Olof Danielsson, Louise Mattus Streiby och Torbjörn Alfredsson eller den någon av dem sätter i sitt ställe ges fullmakt, att vid alla domstolar, exekutionssäten och övriga myndigheter iaktta, väcka, utföra, fullfölja och bevaka kommunens talan samt ta emot delgivningar och anta eller förkasta förlikningsförslag.

Stadsjuristerna eller den de sätter i sitt ställe får också, där de med stöd av denna fullmakt för talan i mål och ärende, uppbära, motta och kvittera betalningar och säkerheter.

Stadsjuristerna eller den de sätter i sitt ställe får utom domstol iaktta och bevaka kommunens rätt när den är ifrågasatt.

Denna fullmakt gäller t.o.m. 2017 års utgång.

Vid protokollet

Göran Björklund

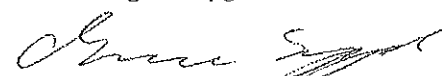
Justeras

Ulf Olsson (S)

Kerstin Hermansson (C)

Justeringen tillkännagiven på kommunens anslagstavla den 29 december 2016

Rätt utdraget betygar:

Maimu Seppel

Lars-Olof Danielsson, 033-35 70 59
lars-olof.danielsson@boras.se

Transportfullmakt

Jag lämnar vikarierande stadsjuristen Karin Adamsson, Stadsledningskansliet, Borås Stad, fullmakt att i mitt ställe företräda kommunen i alla de mål och ärenden där jag skulle ha företrätt kommunen enligt fullmakt för mig.

Borås 2017-06-19

Lars-Olof Danielsson
Stadsjurist

KLAGANDE:

Borås Stad
501 80 Borås

MOTPART

1. Skolinspektionen
Box 23069
104 35 Stockholm

2. Föreningen Islamiska Skolan i Göteborg, 855102-1952

Ombud: ~~Advokat~~ Ida Dahlborg
Wistrand Advokatbyrå
Box 11920
404 39 Göteborg

ÖVERKLAGAT BESLUT

Skolinspektionens beslut 2016-10-11, se bilaga 1

SAKEN

Godkännande som huvudman enligt skollagen

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

YRKANDEN M.M.

Skolinspektionen beslutade den 11 oktober 2016 att godkänna Föreningen islamiska skolan (föreningen) i Göteborg som huvudman för förskoleklass, grundskola årskurs 1-9 och fritidshem vid Römosseskolan i Borås i Borås kommun. Skälen för beslutet framgår av bilaga 1.

Borås stad (kommunen) yrkar att föreningens ansökan om godkännande som huvudman ska avslås. Till stöd för sin talan åberopar kommunen de omständigheter som anförts i yttrande till Skolinspektionen med tillägg av följande. En etablering av föreningen i Borås skulle medföra ökad segregation i skolan med långsiktiga negativa pedagogiska ekonomiska följder. Etableringen är inte heller förenlig med det arbete som bedrivs i kommunen för ett integrerat samhälle. Även om det inte av förarbetena går att klart utläsa att en ansökan om etablering ska kunna avslås utifrån en risk för ökad segregation, så ger ordalydelsen i 2 kap. 5 § skollagen (2010:800) ett sådant utrymme. En risk för ökad segregation kan alltså beaktas som en sådan bestående och påtaglig negativ följd som avses i lagrummet. Kommunen har bekymmer med boendesegregation vilket gör att en del av de kommunala skolorna har en alldeles för låg andel elever med svensk bakgrund och omvänt. Dessa skolor har problem med låga resultat. Problemen med segregation har också uppmärksamats av Skolverket. I föreningens ansökan finns inget som tyder på att skolan inte skulle vara öppen för alla men föreningens marknadsföring lockar tydligt elever från muslimska familjer. En etablering av en fristående skola med religiös profil, som den föreningens ansökan avser, skulle med denna bakgrund innebära ökad segregation i skolan. En sådan etablering är därför inte förenlig med det arbete som bedrivs inom kommunen föra att främja ett integrerat samhälle. Effekterna av en etablering är långvariga, i vart fall längre än fem år.

Skolinspektionen anser att överklagandet bör avslås och anför bl.a. följande. Skolinspektionen bedömer huruvida det blir påtagliga negativa följder på lång sikt för eleven eller för den del av skolväsendet som anordnas av det allmänna utifrån bestämmelserna i 2 kap. 5 § skollagen och dess förarbeten. De invändningar mot en etablering som kommunen framfört handlar till större del om att en etablering av Römosseskolan i Borås skulle innebära ökad segregation i Borås kommun. Kommunen har inte påvisat att eventuella påtagligt negativa följder skulle kvarstå på sikt eller att någon av kommunens grundskolor skulle behöva stängas ned och att resvägen för vissa elever i kommunen skulle bli avsevärt längre i och med etableringen. Elevunderlaget i kommunen beräknas dessutom att öka med omkring 575 elever i aktuella åldrar fram till 2021. När det gäller eventuella segregeringseffekter av en friskoleetablering är det inte en sådan påtagligt negativ följd som uttalas i förarbetena.

Föreningen bestrider bifall till överklagandet och anför bl.a. följande. Kommunens inställning till fristående skolor med etnisk eller religiös profil i allmänhet och dessas eventuella påverkan på segregationen i samhället i stort är alltså inte relevant i målet. En eventuell risk för segregation, vare sig det rör en specifik skola eller i samhället i stort utgör inte en sådan negativ följd som enligt skollagen kan vara ett hinder för ett godkännande. Föreningen bestrider även att etableringen skulle medföra en ökad risk för segregation i kommunen.

SKÅLEN FÖR AVGÖRANDET

Utgångspunkter för prövningen

Förvaltningsrätten konstaterar inledningsvis att de invändningar som kommunen har anfört om att en skola ska vara öppen för alla och om etableringens konfessionella inriktning hänför sig till huvudmannens

förutsättningar att bedriva skola och är därmed inte frågor som kan prövas i målet (se Kammarrätten i Stockholms dom den 11 april 2006 i mål nr 3241-05). Den fråga som förvaltningsrätten ska ta ställning till är om föreningens etablering som fristående förskoleklass, grundskola i årskurserna 1-9 samt fritidshem i Borås Stad innebär påtagliga negativa följder på lång sikt för eleverna eller för den del av skolväsendet som anordnas av det allmänna i kommunen.

Enligt 2 kap. 5 § skollagen (2010:800) ska ett godkännande lämnas om den enskilde har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen och utbildningen inte innebär påtagliga negativa följder på lång sikt för eleverna eller för den del av skolväsendet som anordnas av det allmänna i den kommun där utbildningen ska bedrivas. Om godkännandet avser förskoleklass eller grundskola krävs därutöver att elevunderlaget är tillräckligt för att verksamheten ska kunna bedrivas långsiktigt.

Av tidigare förarbeten till aktuell bestämmelse framgår bl.a. följande. Med påtagliga negativa följder avses t.ex. om tillkomsten av en fristående skola medför att en landsorts- eller glesbygdskommun tvingas att lägga ned en redan befintlig skola och detta medför att avståndet till närmaste skola avsevärt ökar för elever i någon del av kommunen. I små kommuner kan etableringen av en fristående skola leda till ökade kostnader för kommunen till följd av att skolverksamhet bedrivs i mindre effektiv omfattning och med lågt kapacitetsutnyttjande. Överkapacitet kan i vissa fall komma att bestå på lång sikt, t.ex. i det fall en fristående skola bildas av en kommunal skola som ska avvecklas. I sådana fall motverkas kommunens ansträngningar att upprätthålla en kostnadseffektiv skolorganisation, vilket minskar resurserna för övriga elever i kommunen. Det ankommer på lägeskommunen att visa att de negativa följderna har bestående karaktär och är så påtagliga att ett godkännande inte ska ges (prop. 1995/96:200 s.48 f).

Av senare förarbeten framgår att prövningen ska utgå från ett elevperspektiv och att en helhetsbedömning ska göras. Elevers möjlighet att välja skola och ha tillgång till ett brett utbud av utbildningar är en viktig kvalitetsaspekt i ett skolväsende med både offentliga och fristående huvudmän. För att effekterna ska anses vara påtagligt negativa ska de antas bestå på längre sikt, där fem år kan tjäna som riktmärke. Exempelvis ska den omständligheten att en kommun kan tvingas att planera om och göra omfördelningar i sin egen skolverksamhet i ett kortare perspektiv inte vara tillräckligt för att ett godkännande inte ska ges (prop. 2009/10:157 s. 21).

Kammarrätten i Stockholm i mål 3421-15 gör bedömningen att ordalydelsen i 2 kap. 5 § skollagen ger utrymme för att beakta segregation som en bestående och påtaglig negativ följd som kan uppstå till följd av en etablering. Kammarrätten lyfter även fram vikten av möjligheten att välja skola och tillgång till ett brett utbud av utbildningar som en viktig kvalitetsaspekt i skolväsendet. Vidare kommer kammarrätten fram till att för att en ansökan om huvudmannaskap ska kunna vägras krävs att kommunen pekar på konkreta omständigheter som sannolikt medför en sådan ur elevperspektiv negativ följd av etableringen i det enskilda fallet. Enbart en befarad risk för ökad segregation från kommunens sida, utifrån vad kommunen anser erfarenhetsmässigt inträffar vid etablering av friskolor, kan därmed inte föranleda att ansökan avslås i det enskilda fallet.

Förvaltningsrättens bedömning

Kommunen har anfört att etableringen skulle medföra en ökad segregation i skolan med långsiktiga negativa pedagogiska och ekonomiska följder. Kommunen menar också att den har problem med låga resultat på grund av segregationen. Förvaltningsrätten anser att negativa pedagogiska och ekonomiska följder på grund av segregation visserligen kan innebära sådana påtagliga negativa följder för eleverna eller för kommunen som anges i

skollagen. De omständigheter som kommunen anför visar dock inte, enligt förvaltningsrätten bedömning, på konkreta omständigheter som medför en ur elevperspektiv negativ följd av föreningens etablering. Att etableringen motverkar kommunens arbete med integration på ett övergripande plan kan inte heller enligt förvaltningsrätten bedömning anses medföra påtagliga negativa följder för kommunen. Förvaltningsrätten anser därmed att kommunen inte har gjort sannolikt att föreningens etablering, på grund av risk för ökad segregation, skulle medföra sådana bestående och påtagliga negativa följder som avses i 2 kap. 5 § skollagen. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (DV 3109/1 A).

Kaija Hultquist

Kaija Hultquist

Rådman

Nämndemännen Kenneth Larsson, Britt-Marie Åström, Kenneth Rönquist har också deltagit i avgörandet.

Tove Engelkes har föredragit målet.

2017-01-12

Förvaltningsrätten i Stockholm
forvaltningsrattenistockholm@dom.se**Boras Stad ./ Föreningen islamska skolan i Göteborg m.fl.
(mål nr 24009-16)**

Kommunen vidhåller det som anförts i Kommunens överklagande och det som yttrats i ärendet vid Skolinspektionen. Därutöver önskar Kommunen göra följande tillägg och förtydliganden.

Det finns visserligen inte något som tyder på att skolan inte skulle vara öppen för alla men eftersom skolan i Föreningens marknadsföring och i det informationsblad (bilaga 1) som skickats ut för att locka elever tydligt beskrivs som en muslimsk skola, är det uppenbart att det i praktiken endast skulle vara elever från muslimska familjer som skulle söka sig till skolan. Denna bedömning delas av Föreningen som i sin sammanställning av den elevunderlagsundersökning som refereras till i ansökan anger att undersökningen riktades till muslimska församlingar och föreningar eftersom det är där ett intresse för skolan kan tänkas förekomma (bilaga 2).

Vidare framgår av Föreningens stadgar (bilaga 3) att skolan genom att bedriva grundläggande och fortbildande undervisning syftar till att "*[...] främja uppfostran av muslimska barn, varvid särskild hänsyn skall tagas till den islamska kulturen och det arabiska språket. [...]*". Detta kan inte tolkas på annat sätt än att Föreningens avsikt är att rikta den tänkta skolverksamheten mot barn till muslimska föräldrar.

Den skola som Föreningens ansökan avser, en skola med religiös profil och konfessionell inriktning, skulle med denna bakgrund uteslutande eller i vart fall nästintill uteslutande väljas av muslimska familjer. Detta skulle innebära en ökad segregation i skolorna i Borås.

En sådan etablering som ansökan avser är därmed inte förenlig med det arbete som bedrivs inom kommunen genom satsningar från såväl Kommunen som statliga myndigheter för att främja ett integrerat samhälle. Annorlunda uttryckt skulle en etablering av Föreningen motverka de satsningar på integration som görs inom Kommunen.

STADSKANSLIET

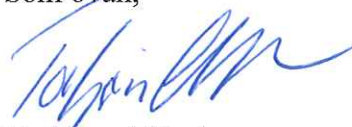
POSTADRESS
501 80 BoråsBESÖKSADRESS
Kungsgatan 55WEBBPLATS
boras.seE-POST
stadskansliet@boras.seTEL
033-35 70 00FAX
033-35 32 00

2017-01-12

Med hänsyn till vad som nu anförts måste effekterna av den aktuella friskole-etableringen bedömas som påtagligt negativa för eleverna och för den del av skolväsendet som anordnas av Kommunen enligt vad som avses i 2 kap. 5 § skollagen. Effekterna är också långvariga, i vart fall längre än förarbetsuttalandenans riktlinje om fem år. Föreningens ansökan ska därmed avslås.

Som ovan,

Torbjörn Alfredsson
Stadsjurist

Bilagor:

1. Informationsblad
2. Sammanställning av elevunderlagsundersökning
3. Stadgar för Föreningen islamska skolan i Göteborg

2016-10-31

Dnr 2016/KS0197

Avd: Ekonomistyrning
Handläggare: Dan Persson

Ert dnr 310-2016:6240

Förvaltningsrätten i Stockholm

Skickas till:
Skolinspektionen
Box 230609
104 35 Stockholm

Överklagande

Klagande: Borås Stad
212000-1561
501 80 Borås

Motparter: 1. Föreningen islamska skolan i Göteborg
855102-1952
Kanelgatan 38
424 39 Angered

2. Skolinspektionen
Adress som ovan

Överklagat beslut: Skolinspektionens beslut den 11 oktober 2016
(dnr 310-2016:6240) om godkännande av Föreningen
islamska skolan i Göteborg som huvudman för förskole-
klass, grundskola årskurserna 1-9 och fritidshem i Borås
kommun

1. YRKANDE

- 1.1 Kommunen yrkar att förvaltningsrätten, med ändring av Skolinspektionens beslut, ska avslå Föreningen islamska skolan i Göteborgs (härefter "föreningen") ansökan om godkännande som huvudman för förskoleklass, grundskola årskurs 1-9 och fritidshem i Borås.

2. GRUNDER M.M.

- 2.1 Kommunen åberopar de omständigheter och det som anförts i övrigt i kommunens yttrande till Skolinspektionen. Till utveckling och förtydligande vill kommunen särskilt framhålla följande.

2.2 Ökad segregation m.m.

- 2.2.1 Kommunen har i sitt yttrande till Skolinspektionen gjort gällande att en eventuell etablering av föreningen i Borås skulle medföra ökad segregation i skolan med långsiktiga negativa pedagogiska och ekonomiska följder. Vidare har kommunen förklarat att en sådan etablering inte är förenlig med det arbete som bedrivs i kommunen för ett integrerat samhälle.
- 2.2.2 Även om det i och för sig inte av lagens förarbeten går att klart utläsa en avsikt hos lagstiftaren att en ansökan om etablering ska kunna avslås utifrån en risk för ökad segregation ger ordalydelsen i 2 kap. 5 § skollagen ett sådant utrymme. En risk för ökad segregation kan alltså beaktas som en sådan bestående och påtaglig negativ följd som avses i lagrummet. Skolinspektionens bedömning att de invändningar mot en etablering som kommunen framfört inte är av den art att ansökan kan avslås är därmed felaktig.
- 2.2.3 Kommunen har redan idag bekymmer med boendesegregation vilket gör att en del av de kommunala skolorna har en alldeles för låg andel elever med svensk bakgrund och omvänt. Dessa skolor har problem med låga resultat. Kommunen ser också tecken på ett ökande utanförskap bland elever med utländsk bakgrund.
- 2.2.4 Det kan vidare konstateras att elever och vårdnadshavare med svensk bakgrund tenderar att välja bort skolor med en stor andel elever med utländsk bakgrund. Detta går givetvis stick i stäv med integrationstanken. I förlängningen hämmar denna utveckling bl.a. språkutvecklingen för de elever som har utländsk bakgrund.
- 2.2.5 Problemen med segregation har uppmärksammats av bl.a. Skolverket som i flera rapporter och utredningar de senaste åren slagit fast att den ökande segregationen och minskade likvärdigheten i skolan sänker måluppfyllelsen, inte bara för skolor i utsatta områden, utan också för de skolor som lockar elever med bättre förutsättningar.
- 2.2.6 Skolverket har under lång tid haft regeringens uppdrag att bedöma utvecklingen inom förskolan, fritidshem, skolan och vuxenutbildningen. Skolverkets lägesbedömningar ska fungera som underlag för såväl nationella insatser som för det utvecklingsarbete som pågår lokalt hos skolhuvudmän och i förskolor och skolor.

- 2.2.7 Skolverkets senaste bedömning har sammanställts i *Skolverkets lägesbedömning 2015*. Skolverket konstaterar där att den svenska skolan har stora problem och pekar ut tre utvecklingsområden. Beträffande det utvecklingsområde som benämns *En undervisning som möter varje elev* konstaterar Skolverket bl.a. att segregationen mellan skolor ökar och att detta är en riskfylld utveckling. I rapporten konstateras också att det är i skolan som elever med olika bakgrund möts och att det där finns möjlighet att skapa gemensamma erfarenheter och att etablera nätverk mellan olika grupper i samhället.
- 2.2.8 I rapporten gör Skolverket vidare bedömningen att ytterligare insatser krävs för att säkerställa skolans roll som mötesplats i samhället och för att minska skolsegregationen. Skolverket påpekar därvid att det är viktigt att huvudmännen använder de organisatoriska verktyg som de förfogar över för att åstadkomma en allsidig sammansättning av elever från olika bakgrund inom ramen för skolvals-systemet.
- 2.2.9 Grunden för kommunens integrationsarbete framgår av kommunens styrdokument *Program för ett integrerat samhälle*. Där framgår den politiska viljeinriktningen att motverka främlingsfientlighet och förbättra integrationen och att detta skapas bäst genom möten mellan människor med olika bakgrund.
- 2.2.10 Arbetet mot segregation i kommunen har bl.a. synliggjorts i den särskilda satsningen *Urban 15* där området Hässleholmen ingick som ett av 15 utanförskapsområden som regeringen valt ut för särskild integrationssatsning. Ett av målen för projektet var att öka andelen elever som når gymnasiebehörighet. Totalt satsades 200 mnkr för att omforma problemområdena. Projektet avslutades i december 2015 och övergår under 2016 i andra satsningar för integration.
- 2.2.11 Framöver kommer nya projekt att utlysas som riktas mot stadsdelar med socioekonomiska utmaningar, genom t.ex. Statens konstråd, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor och genom de europeiska strukturfonderna. Härtill fortsätter kommunens arbetslivsnämnd det urbana arbetet med insatser som utbildningsspår, uppsökande arbete på träffpunkter och genom traditionella arbetsmarknadsinsatser med praktik och arbete.
- 2.2.12 I föreningens ansökan finns visserligen inget som tyder på att skolan inte skulle vara öppen för alla men eftersom skolan i föreningens marknadsföring och i det informationsblad som skickats ut för att locka elever tydligt beskrivs som en muslimsk skola, är risken uppenbar att det i praktiken endast är familjer och elever från muslimska familjer som kommer att söka sig till skolan.
- 2.2.13 En etablering av en fristående skola med religiös profil, som den föreningens ansökan avser, skulle med denna bakgrund innebära ökad segregation i skolan. En sådan etablering är därför inte förenlig med det arbete som bedrivs inom kommunen genom satsningar från såväl kommunen som statliga myndigheter för att främja ett integrerat samhälle. Annorlunda uttryckt motverkar en etablering av föreningen de satsningar på integration som görs inom kommunen av en fristående skola med religiös profil.

2.3 Sammanfattande slutsatser

- 2.3.1 Med hänsyn till vad kommunen nu anfört i detta överklagande och i yttrande till Skolinspektionen måste effekterna av den aktuella friskoleetableringen bedömas som påtagligt negativa för eleverna och för den del av skolväsendet som anordnas av kommunen enligt vad som avses i 2 kap. 5 § skollagen. Effekterna är också långvariga, i vart fall längre än förarbetsuttalandenas riktlinje om fem år. Föreningens ansökan ska därmed avslås.

KOMMUNSTYRELSEN

Ulf Olsson
Kommunstyrelsens ordförande

Föreningen islamiska skolan i Göteborg
Kanelgatan 38
424 39 Angered
Att: vernesa.slatina@romosseskolan.com

2016-06-15
1 (4)
Dnr 31-2016:1111

Ansökan om godkännande som huvudman för förskoleklass, grundskola årskurserna 1-9 och fritidshem vid Römosseskolan Borås i Borås kommun

Beslut

Skolinspektionen avslår, med stöd av 2 kap. 5 § skollagen (2010:800), ansökan om godkännande av Föreningen islamiska skolan i Göteborg (855102-1952), ideell förening, som huvudman för förskoleklass, grundskola årskurserna 1-9 och fritidshem vid Römosseskolan Borås i Borås kommun.

Bakgrund

Föreningen islamiska skolan i Göteborg har ansökt om godkännande som huvudman för förskoleklass, grundskola årskurserna 1-9 och fritidshem vid Römosseskolan Borås i Borås kommun.

Motivering till beslut

Enligt 2 kap. 5 § skollagen ska godkännande lämnas om den enskilde har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen och utbildningen inte innebär påtagliga negativa följder på lång sikt för eleverna eller för den del av skolväsendet som anordnas av det allmänna i den kommun där utbildningen ska bedrivas. Avser godkännandet förskoleklass och grundskola krävs därutöver att elevunderlaget är tillräckligt för att verksamheten ska kunna bedrivas långsiktigt.

Huvudmannens förutsättningar

Mot bakgrund av de uppgifter som framgår av ansökan samt av utredningen i ärendet gör Skolinspektionen den sammantagna bedömningen att Föreningen islamiska skolan i Göteborg inte har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för de sökta utbildningarna. Skolinspektionen kan därför inte godkänna ansökan som huvudman för förskoleklass, grundskola och fritidshem.

Följande omständigheter ligger till grund för denna bedömning.

Elevprognos/ekonomi

Enligt 2 kap. 5 § skollagen är ett villkor för godkännande att den enskilde har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen. I detta villkor ingår att budget och andra planeringsdokument påvisar att den sökta verksamheten i

praktiken har förutsättningar att följa föreskrifterna såväl vid skolstart som på sikt. Se propositionen Den nya skollagen – för kunskap, valfrihet och trygghet (prop. 2009/10:165, s. 240). Avser godkännandet förskoleklass eller grundskola krävs därutöver att elevunderlaget är tillräckligt för att verksamheten ska kunna bedrivas långsiktigt.

Enligt 12 § Statens skolinspektions föreskrifter om ansökan om godkännande som huvudman för fristående skola (2011:154) ska huvudmannen inkomma med en intresseundersökning eller därmed jämförbara uppgifter som visar ett riktat intresse från målgruppen till den planerade utbildningen och skolenheten.

En förutsättning för godkännande är att sökanden kan uppvisa en realistisk budget. Uppgifterna i elevprognosen ligger till grund för sökandens budget och ska påvisa att sökanden kan få ett tillräckligt stort antal elever till de sökta utbildningarna.

Sökanden avser att starta med 25 elever i förskoleklass, 150 elever i grundskola årskurserna 1-6 och fritidshemmet ska omfatta 140 elever. Sökanden har uppgett att förskoleklassen ska omfatta 50 elever, att grundskolan ska omfatta 450 elever i årskurserna 1-9 samt att fritidshemmet ska omfatta 200 elever vid fullt utbyggd verksamhet.

Som grund för sin elevprognos har sökanden genomfört en intresseundersökning. Ett flygblad tillsammans med intresseanmälan har delades ut i tre föreningar och två församlingar. Totalt har cirka 500 flygblad delats ut. 152 vårdnadshavare med barn i åldrarna 3-11 år har anmält intresse. Av inlämnad förteckning över intressenter fördelade per sökt årskurs framgår att sökanden endast fått 19 intresserade elever till årskurs 4, 13 till årskurs 5 och 10 till årskurs 6. Totalt har sökanden visat att det finns 119 intressenter till den planerade verksamheten om 150 elever i grundskolan årskurserna 1-6. Det är därmed inte visat att det finns ett tillräckligt stort intresse för planerad verksamhet vid start av verksamheten. Sökanden har heller inte visat att de har intresserade elever för att de ska kunna utöka elevantalet i planerad omfattning.

Det är enligt Skolinspektionens bedömning inte säkerställt att sökanden kommer att få angivet antal elever till de sökta utbildningarna. Sökanden har därmed inte redovisat att elevunderlaget är tillräckligt för att verksamheten ska kunna bedrivas långsiktigt. Då sökandens elevunderlag inte är verifierat innebär det enligt Skolinspektionens bedömning att budgeten inte heller är tillförlitlig.

Verksamheten i fritidshemmet

Enligt 14 kap. 2 § skollagen kompletterar fritidshemmet utbildningen i förskoleklassen och grundskolan. Fritidshemmet ska stimulera elevernas utveckling och lärande samt erbjuda eleverna en meningsfull fritid och rekreation. Utbildningen ska utgå från en helhetssyn på eleven och elevens behov. Fritidshemmet ska främja allsidiga kontakter och social gemenskap.

Enligt 1 § SKOLFS 2010:37 ska läroplanen i tillämpliga delar gälla för fritidshemmet.

Sökanden har angett att personalen i fritidshemmet arbetar mot samma mål som i grundskolan. Sökanden har bland annat angett följande, att samma bestämmelser gäller och följs, Skollagen, det vill säga kapitel 3 skollagen som handlar om extra anpassningar och särskilt stöd och läroplan. Vidare har sökanden uppgett att bedömningen på fritidshemmet utgår från hur eleven utvecklas i riktning mot kunskapsmålen i läroplanens andra del.

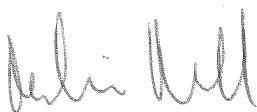
I läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet finns inte några kunskapskrav för fritidshemmet. Enligt Skolinspektionens bedömning är det därmed inte säkerställt att sökanden kommer att följa läroplanen eller bestämmelserna om verksamheten i fritidshemmet.

Påtagliga negativa följder

Med hänsyn till att Skolinspektionen har gjort bedömningen att sökanden inte har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för förskoleklass, grundskola årskurserna 1-9 och fritidshem, har Skolinspektionen inte prövat om utbildningarna skulle innebära påtagliga negativa följder på lång sikt för eleverna eller för den del av skolväsendet som anordnas av Borås kommun.

Hur man överklagar, se hänvisning.

På Skolinspektionens vägnar

Malin Norell
Beslutsfattare

Petra Jansson
Utredare/föredragande

Kopia till
Borås kommun
SCB

Överklagande av beslutet

Skolinspektionens beslut får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet ställs till Förvaltningsrätten i Stockholm, men ska skickas eller lämnas till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm.

Överklagandet ska ha kommit in till Skolinspektionen inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om klaganden är en part som företräder det allmänna ska överklagandet dock ha kommit in inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och vilken ändring som önskas. De skäl som finns för ändring bör också anges. Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller dennes ombud.

Föreningen islamiska skolan i Göteborg
Kanelgatan 38
424 39 Angered
Att: vernesa.slatina@romosseskolan.com

2016-10-11
1 (4)
Dnr 310-2016:6240

Ansökan om godkännande som huvudman för förskoleklass, grundskola årskurserna 1-9 och fritidshem vid Römosseskolan Borås i Borås kommun

Beslut

Med ändring av beslut den 15 juni 2016 (31-2016:1111) godkänner Skolinspektionen, med stöd av 2 kap. 5 § skollagen (2010:800), Föreningen islamiska skolan i Göteborg, ideell förening (855102-1952), som huvudman för förskoleklass, grundskola årskurserna 1-9 och fritidshem vid Römosseskolan Borås i Borås kommun.

Villkor för godkännandet

Utbildningen får starta efter den 30 juni 2017.

Bakgrund

Skolinspektionen avslag i beslut den 15 juni 2016 (31-2016:1111) ansökan från Föreningen islamiska skolan i Göteborg om godkännande som huvudman för förskoleklass, grundskola årskurserna 1-9 och fritidshem vid Römosseskolan Borås i Borås kommun. Beslutet grundades på att den till ansökan bifogade intresseundersökningen inte visade att Föreningen islamiska skolan i Göteborg kommer att få angivet antal elever till de sökta utbildningarna. Elevunderlaget bedömdes inte som tillräckligt för att verksamheten ska kunna bedrivas långsiktigt. Skolinspektionen bedömde även att det inte var säkerställt att Föreningen islamiska skolan i Göteborg kommer att följa läroplanen eller bestämmelserna om verksamheten i fritidshemmet.

Föreningen islamiska skolan i Göteborg överklagade Skolinspektionens beslut den 6 juli 2016 gällande ovanstående utbildningar och inkom med nya uppgifter. Skolinspektionen fann i yttrande den 8 augusti 2016 och den 14 september 2016 inte längre skäl att vidhålla avslagsgrunderna.

Förvaltningsrätten i Stockholm beslutade i dom den 20 september 2016 (mål nr 15201-16) att upphäva det överklagade beslutet och visa målet åter till Skolinspektionen för vidare handläggning.

Påtagliga negativa följder

Enligt 2 kap. 5 § skollagen ska godkännande lämnas om den enskilde har förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för utbildningen och utbildningen inte innebär påtagliga negativa följder på lång sikt för eleverna eller för den del av skolväsendet som anordnas av det allmänna i den kommun där utbildningen ska bedrivas. Avser godkännandet förskoleklass och grundskola krävs därutöver att elevunderlaget är tillräckligt för att verksamheten ska kunna bedrivas långsiktigt.

Efter förvaltningsrättens beslut återstår för Skolinspektionen att pröva om etableringen innebär påtagliga negativa följder på lång sikt för eleverna och för den del av skolväsendet som anordnas av Borås kommun.

I denna del gör Skolinspektionen följande bedömning.

Sökanden har uppgett att förskoleklassen ska omfatta 50 elever, att grundskolan ska omfatta 450 elever samt att fritidshemmet ska omfatta 200 elever vid fullt utbyggd verksamhet.

Enligt Borås kommun finns det vårterminen 2016 37 kommunala grundskolor. År 2016 finns det i kommunen 1 310 elever i förskoleklassen samt 11 476 elever i grundskolan årskurserna 1-9. Kommunens befolkningsprognos visar att det år 2021 kommer att finnas 1 304 barn i förskoleklassen och 12 057 elever i grundskolan årskurserna 1-9.

Kommunen avstyrker ansökan. Borås kommun har i sitt yttrande över ansökan anfört att en eventuell etablering av Föreningen islamiska skolan i Borås kommun skulle medföra en större segregering vilket innebär långsiktiga negativa pedagogiska och ekonomiska konsekvenser.

Kommunen anser det olyckligt om en fristående skola med etnisk eller religiös profil får starta sin verksamhet i kommunen. En sådan etablering skulle öka risken för skolsegregation och är inte förenligt med det arbete som bedrivs för

ett integrerat samhälle. Skolsegregation medför ett framtida utanförskap med betydande samhällsekonomiska kostnader som följd.

Skolinspektionen bedömer att de invändningar mot en etablering som framförts i yttrandet inte är av den art att ansökan ska avslås. Med hänsyn tagen till antalet elever i kommunen och antalet kommunala skolor är Skolinspektionens helhetsbedömning att en etablering av utbildningarna inte innebär sådana påtagliga negativa följder på lång sikt för eleverna eller för den del av skolväsendet som anordnas av Borås kommun att ansökan ska avslås.

Upplysning

Föreningen islamiska skolan i Göteborg ansvarar enligt 2 kap. 8 § skollagen för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar.

Godkännandet medför en rätt för huvudmannen till bidrag från elevens hemkommun. Bestämmelser om bidrag finns i skollagen och skolförordningen (2011:185).

Skolinspektionen erinrar om att godkännandet endast avser den huvudman som anges i beslutet. Huvudmannskapet för skolenheten får inte utövas av någon annan fysisk eller juridisk person (associationsform) innan Skolinspektionen efter ansökan beslutat att godkänna den nya huvudmannen.

Föreningen islamiska skolan i Göteborg har uppgett att utbildningen kommer att ha konfessionella inslag.

Etableringskontroll

Skolinspektionen kommer att genomföra en etableringskontroll av huvudmannen och de godkända utbildningarna under **maj – juni 2017**. Mer information om etableringskontrollen finns på Skolinspektionens webbplats.

Hur man överklagar, se hänvisning.

På Skolinspektionens vägnar

Anna-Carin Kostic

Beslutsfattare

Petra Jansson

Utredare/föredragande

Kopia till:

Borås kommun

SCB

Överklagande av beslutet

Skolinspektionens beslut får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Överklagandet ställs till Förvaltningsrätten i Stockholm, men ska skickas eller lämnas till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm.

Överklagandet ska ha kommit in till Skolinspektionen inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om klaganden är en part som företräder det allmänna ska överklagandet dock ha kommit in inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och vilken ändring som önskas. De skäl som finns för ändringen bör också anges. Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller dennes ombud.

Avd: Ekonomistyrning

2016-04-04

Dnr 2016/KS0197

Handläggare: Lena Frygne

Skolinspektionen
Box 23069
104 35 Stockholm

Ansökan från Föreningen Islamiska skolan om godkännande som huvudman för en nyetablering av en fristående grundskola, förskoleklass och fritidshem

Skolinspektionens diarienummer: 31-2016:1111

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen i Borås Stad avstyrker att Föreningen Islamiska skolan får godkännande som huvudman för en nyetablering av en fristående grundskola, förskoleklass och fritidshem i Borås.

Kommunstyrelsens yttrande i sammanfattning

Kommunstyrelsen framhåller att det uppstår negativa långsiktiga pedagogiska och ekonomiska konsekvenser om Islamiska skolan etableras i enlighet med ansökan.

En fristående skola ska vara öppen för alla. Med skolans muslimska profil, det sätt på vilket skolan marknadsförs och genom att intresseanmälan gått ut via muslimska församlingar och föreningar, blir det i praktiken så att endast är muslimska familjers elever som kommer att söka sig till skolan. Skolans konfessionella inriktning gör det svårt för elever att ställa sig utanför frivilliga bönestunder och att välja annat än islamstudier som elevens val. Det är oklart om föreningens styrelse känner till vilka villkor som idag gäller för att bedriva fristående skola, eftersom ansökan hänvisar till föreningens stadgar som i sin tur refererar till föräldrad skollagstiftning.

Kommunstyrelsen anser det olyckligt om en fristående skola med etnisk eller religiös profil får starta sin verksamhet i kommunen. En sådan etablering skulle öka risken för skolsegregation och är inte förenligt med det arbete som bedrivs för ett integrerat samhälle. Borås Stads arbete för att främja integrationen uttrycks bl a i *Program för ett integrerat samhälle* och genom kommunens fortsatta urbana utvecklingsarbete. Skolverket påpekar att det är en riskfylld utveckling när segregationen ökar mellan skolor. Skolsegregation medför ett framtida utanförskap med betydande samhällsekonomiska kostnader som följd.

De satsningar mot segregation som görs av kommuner och myndigheter skulle motverka arbetet om Skolinspektionen godkänner etableringen av Islamiska skolan.

Kommunstyrelsens yttrande i sin helhet

Kommunstyrelsen ser att en eventuell etablering av Föreningen Islamiska skolan i Borås Stad skulle medföra en större segregation vilket innebär långsiktiga negativa pedagogiska och ekonomiska konsekvenser.

Skolinspektionens remiss har lämnats till stadsdelsnämnden Norr för yttrande. Stadsdelen Norr ansvarar för de kommundelgemensamma skolfrågorna. Nämnden fattar beslut i ärendet den 21 mars 2016. Beslutsförslaget är att stadsdelsnämnden Norr avstyrker att Föreningen Islamiska skolan får godkännande som huvudman för en nyetablering i Borås stad.

Av handlingarna till nämnden framgår att Borås Stad idag har bekymmer med boendesegregation vilket gör att en del av de kommunala skolorna har en alldeles för låg andel elever med svensk bakgrund och vice versa. Dessa skolor har problem med låga resultat och stadsdelsnämnden ser tecken på ett ökande utanförskap bland elever med utländsk bakgrund. Svenska elever och vårdnadshavare har benägenhet att välja bort skolor med en ökande andel elever med utländsk bakgrund vilket går helt stick i stäv med integrationstanken. Bristen på svenskspråkiga kamrater hämmar elevernas språkutveckling, förstärker negativa självbilder och blir grogrund för främlingsfientlighet i olika elevgruppet.

I stadsdelsnämndens svar anses det oklart om föreningens styrelse känner till vilka villkor som idag gäller för att bedriva fristående skola, eftersom ansökan hänvisar till föreningens stadgar som i sin tur refererar till föräldrad skollagstiftning.

Av stadgarna framgår bl a att ”skolan har som syfte att bedriva grundläggande och fortbildande undervisning samt att främja uppfostran av muslimska barn, varvid särskild hänsyn skall tagas till den islamiska kulturen och det arabiska språket”.

En fristående skola ska vara öppen för alla. Med skolans muslimska profil, det sätt på vilket skolan marknadsförs och genom att intresseanmälan gått ut via muslimska församlingar och föreningar, blir det i praktiken så att endast är muslimska familjers elever som kommer att söka sig dit.

Skolan har en konfessionell inriktning. Under skoldagen kommer en frivillig bönestund hållas utanför undervisningstiden. Detta är förenligt med lagstiftningen men det antagligt att elever som inte väljer att delta i bönestunden kan komma att uppleva ett utanförskap. Föreningen avser även att erbjuda fördjupade studier inom den egna trosläran, men är tänkt att ske inom ramen för undervisningen i form av elevens val och skolans val. Sådana studier kommer inte att innehålla konfessionella inslag eller utövande av bekännelsekaraktär. Föreningen planerar att i enlighet med timplanen för grundskolan erbjuda skolans val för undervisning i religionskunskap och samhällskunskap som innebär en fördjupning i studierna om islam på sätt som avses i prop. 2009/10:165 sid. 227. Ämnet kommer att benämnas ”islamstudier” och rymmas inom kursplanen för grundskolans ämnen religionskunskap och samhällskunskap”

Att inom ramen för skolans val ägna sig åt islamstudier är helt i sin ordning men det är inte möjligt att begränsa elevens val till att endast handla om detta ämne utan eleverna skall erbjudas ett allsidigt urval av ämnen. (Skolförordning 9 kap 8§). Även om ett allsidigt urval kommer att erbjudas av Islamiska skolan är det mycket troligt att eleverna väljer islamstudier på elevens val om detta är skolans profil.

Det framgår inte av ansökan var lokaliseringen är tänkt.

När det gäller de ekonomiska förutsättningarna ges en kortfattad beskrivning i ansökan och en översiktlig bedömning är att budgeten är rimlig.

Elevunderlaget i Borås Stad är växande, vilket framgår av bilaga 1 (Elevtalsutveckling baserat på folkbokförda/befolkningsökning på 1,8 %). Den intresseundersökning som har gjorts av föreningen har resulterat i 147 barn i F-6 inför läsåret 2017/2018. Att ytterligare en fristående skola i den här storleksordningen etableras, innebär inte betydande ekonomiska problem för kommunen, men däremot skulle en islamisk skola bidra till ett framtida ökat utanförskap.

I Borås Stads *Program för ett integrerat samhälle* tydliggörs den politiska viljeinriktningen att motverka främlingsfientlighet och förbättra integrationen. Det är viktigt med förståelse för olika kulturer om alla invånare i Borås ska vara delaktiga i samhällslivet och känna sig trygga. Detta skapas bäst genom möten mellan människor med olika bakgrund. Kommunen satsar med eftertryck på att erbjuda alla elever med annat modersmål än svenska, både god modersmålsundervisning och studiehandledning vid behov, oavsett vilken skola eleven går i. Modersmålslärarna kompetens används också i skolans arbete med interkulturella frågor. På så vis får varje elev möjlighet att utveckla sin kulturella identitet oberoende vilken skola eleven tillhör.

Arbetet mot segregation synliggjordes i den särskilda satsningen *Urban 15*. Ett av målen var att öka andelen elever som når gymnasiebehörighet. Området Hässleholmen i Borås Stad ingick i ett av de 15 utanförskapsområden som regeringen valt ut för att särskilt arbeta för integration. Regeringen satsade totalt 200 mkr för att omforma problemområdena. Satsningen avslutades i december 2015 och övergår i andra satsningar under 2016. Boverket har fått ett ansvar för att leda arbetet med en plattform för hållbar stadsutveckling. Framöver kommer nya projektutlysningar riktade mot stadsdelar med socioekonomiska utmaningar, från såväl Statens konstråd som Mynligheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor och Europeiska strukturfonden som Socialfonden.

Arbetslivsnämnden i Borås Stad, fortsätter det urbana arbetet med insatser som utbildningsspår, uppsökande arbete på träffpunkter och traditionella arbetsmarknadsinsatser med praktik och arbete.

Skolverket har i flera rapporter och utredningar de senaste åren slagit fast att den ökande segregationen och minskade likvärdigheten i skolan sänker måluppfyllelsen inte bara för skolorna i utsatta områden, utan även för de skolor som lockar eleverna med bättre förutsättningar.

Skolverket har under lång tid haft regeringens uppdrag att göra en bedömning av utvecklingen inom förskola, fritidshem, skola och vuxenutbildning. Den senaste bedömningen har sammanställts i *Skolverkets lägesbedömning 2015*. Skolverket konstaterar att den svenska skolan har stora problem och pekar ut tre utvecklingsområden. Ett område handlar om **En undervisning som möter varje elev**. Här tar man t ex upp skolans kompensatoriska uppdrag, men skolan klarar inte att i tillräcklig utsträckning möta alla barn och elever efter deras förutsättningar. Vidare skriver man: *”Att segregationen mellan skolor ökar är en riskfylld utveckling. I skolor där elever med olika bakgrunder möts finns möjlighet att skapa gemensamma erfarenheter och etablera nätverk mellan olika grupper i samhället. Vi bedömer att ytterligare insatser krävs för att säkerställa skolans roll som mötesplats i samhället och för att minska skolsegregationen. Att främja skolenbeters allsidiga elevsammansättning med så kallat kontrollerat val kan vara en framkomlig väg.*

Det är också viktigt att huvudmännen använder de organisatoriska verktyg de förfogar över för att åstadkomma en allsidig sammansättning av elever från olika bakgrund inom ramen för skolvalsstyret. I grundskolan ökar elevantalet och när nya skolor ska byggas öppnar sig möjligheten att analysera hur deras placering skulle kunna motverka skolsegregation”.

Skolverket lägesbedömningar ska fungera som ett underlag för nationella insatser och det utvecklingsarbete som pågår lokalt hos skolhuvudmän och i förskolor och skolor.

Satsningar mot segregation som görs av kommuner och myndigheter skulle motverkas om Skolinspektionen godkänner etableringen av Föreningen Islamiska skolan.

Lena Palmén
Kommunalråd

Magnus Widén
Ekonomichef

Bilagor

1. Elevtalsutveckling baserat på folkbokförda/befolkningsökning på 1,8 %
2. Sammanställning över samtliga kommunala och fristående förskoleklasser, grundskolor och fritidshem
3. Kartor som visar placeringen av de kommunala och fristående grundskolorna i kommunen
4. Stadsdelsnämnden Norrs yttrande och beslut 2016-03-21